

Vulgarismes

— Joan Villaplana Villalonga —

Hom entén per vulgarismes, aquell conjunt de paraules, que tot i ser pròpies de cada llengua, degut a l'ús quotidià i poc acurat que se'n fa d'elles, o a que d'origen ja han sigut mal ensenyades i al llarg del temps es reinterpreten amb l'error, presenten en la seua realització parlada, (i de vegades escrita) un conjunt de sons (o grafies) que no es corresponen a la fotografia oficial que d'aqueixa paraula ens dona el diccionari.

Però cal tenir en compte que l'ús de vulgarismes en la llengua parlada, tot i no ser adequat en els àmbits cultes, acadèmics, dels mitjans de comunicació... (o siga àmbits formals), en altres àmbits, sobretot els col·loquials, els dona un aire castís a les expressions, i moltes vegades ens denota que qui parla d'eixa manera, és un parlant autòcton, i que aqueixa, la llengua amb la que s'expressa vulgarment, és la seua primera llengua o llengua materna. De fet, en el cas del valencià, la majoria de parlants que no hem tingut la possibilitat d'aprendre'l de menuts a l'escola, i l'hem après col·loquialment al si de la nostra família i poble, ens expressem amb un conjunt considerable de vulgarismes, dels quals no ens hem d'avergonyir, però sí saber que en determinats àmbits de parla cal corregir-los. Aquesta correcció haurà de ser total quan vulguem escriure allò que diem, ja que la llengua escrita està subjecta, en totes les llengües, a una quantitat considerable de normes (les normes gramaticals), les quals li donen a cada llengua una visió unitària i d'intercomprensió entre tots els seus parlants.

Tampoc hem de confondre determinades particularitats dialectals com per exemple giner/ gener, sinyor/ senyor..., ni alguns girs arcaics, com vindre/ venir, tindre/ tenir..., com a vulgarismes. De fet la línia de separació entre aquestos conceptes és molt prima, i molts autors la traspassen, donant les seues visions d'investigació particulars.

Observem vulgarismes quan fem una reducció de sons (a l'estil dels andalusos) i diem:

- "tat que era aixina?" — (veritat que era aixina?)
- "ma que és bonica!" — (mira que és bonica!)
- "em paix que vindrà" — (em pareix que vindrà)
- "me n'hai d'anar" — (me n'haig d'anar)
- "torrà de sardineta" — (torrada de sardineta)
- "una vegà quan era.." — (una vegada quan era)
- "no veem el riu" — (no veiem el riu)...

D'altres vegades afegim sons a les paraules com per exemple:

- "la lleit és blanca" — (la llet és blanca)
 - "ha guanyat un premit" — (ha guanyat un premi)
 - "jo pugec cada dijous" — (jo puge cada dijous)...
- O els confonem i en diem d'altres, com per exemple:
- "els dimats entrenaven" — (els dimarts entrenaven)
 - "l'ascala era ampla" — (l'escala era ampla)
 - "compro pataques" — (compro patates)
 - "ell parle a la ràdio" — (ell parla a la ràdio)
 - "vaig vore el cotxe" — (vaig veure el cotxe)
 - "ell cantae al cor" — (ell cantava al cor)...

També trobem una gran quantitat de vulgarismes en la construcció pronominal, tant de pronoms forts com de pronoms febles, i així observem:

- "natros anirem, i vatros?" — (nosaltres anirem, i vosaltres?)

- "vosatros nadàveu i mosatros miràvem." — (vosaltres nadàveu i nosaltres miràvem)
- "naltres i valtres farem un equip" — (nosaltres i vosaltres farem un equip)
- "mo n'anirem a les sis" — (ens n'anirem a les sis)
- "se n'anem a Barcelona" — (ens n'anem a Barcelona)
- "no va di-mos res" — (no va dir-nos res)
- "anem-se'n pronte" — (anem-nos- en prompte)
- "ell vos mirava" — (ell us mirava)

Com hem pogut observar els vulgarismes són una malaltia interna de la llengua (no externa com el cas dels barbarismes) que els propis parlants han de corregir i perfilar, sobretot a

nivell escrit, per a tenir un millor coneixement de la llengua i de les formes correctes de les paraules.

Joc

Us proposo escriure correctament aquest tros de llengua parlada:

"Ma que fa tems que no mos veem / voldria di-te que els dillunsos podríem vore-mos/ i parlariem de les nostres coses i de natros // ya sé que això és mol difícil de conseguí/ però si ficàrem interés/ disposariem dùn rato pa dis-frutà i xarrà// vinga va ! //

mira d'ascolta-me i fe-te un forat a l'agenda//no domés tot ha de sé treballà ! // no se'n parle més ! / quedem pal dilluns que ve..."

Solució: al "Sabeu Que..."

